

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології

(назва факультету)

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

спеціалізація 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
(назва)

освітній рівень перший (бакалаврський)
(бакалавр, магістр)

освітня програма Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова
(назва)

статус дисципліни нормативна
(нормативна чи вибіркова)

Форма здобуття освіти денна

Навчальний рік 2023/2024

Семестри VII-VIII

Кількість кредитів ECTS 7

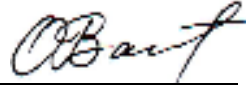
Мова навчання українська, арабська

Форма підсумкового контролю залік, іспит

Розробники: старший викладач кафедри східної і слов'янської філології
Кононенко В.Г.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології
протокол № 17 від «8» червня 2023 року

Завідувач кафедри
східної і слов'янської філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)» розроблений для студентів третього року навчання. Основною метою дисципліни «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)» є продовження формування знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмінь перекладацької діяльності з акцентуванням на сфері бізнесу, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії, що обумовлена професійними потребами. Курс передбачає підготовку перекладачів шляхом вивчення основ перекладу письмових текстів газетно-публіцистичного та офіційно-ділового стилів з арабської мови на українську та з української мови на арабську. Враховуючи практичну спрямованість курсу, який шляхом співставлення явищ арабської мови з особливостями рідної мови має сприяти формуванню у студентів «відчуття» іноземної мови, а також розкрити особливості побудови мовлення цією мовою.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 7 кредити ЄКТС; 210 годин, у тому числі:

лекції	– <u>0 год.</u>
семінарські	– <u>0 год.</u>
практичні заняття	– <u>108 год.</u>
консультації	– <u>0 год.</u>
самостійна робота	– <u>102 год.</u>

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування курсів «Арабська мова», «Практична граматики арабської мови», «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)» (III курс).

Знання теоретичних основ курсів «Загальна теорія перекладу», «Основи теорії і практики перекладу з арабської мови».

Володіння навичками лінгвістичного аналізу текстів різних стилів сучасної літературної арабської мови.

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)
код навчальної дисципліни:	ОК 16
статус дисципліни:	нормативна
курс:	IV
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	VII-VIII

Мета. Курс навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)» передбачає забезпечення усвідомлення студентами суспільно-політичної ролі й значення перекладу як важливого фактора у діяльності та розвитку суспільства; засвоєння видів та типів перекладу й сфери їх застосування; формування початкових вмінь практично здійснювати переклади різних видів; ознайомлення з основними видами перекладацьких трансформацій та формування навичок їх застосування у практиці перекладу; засвоєння норм та принципів перекладу.

Завдання: Курс навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)» має практичну спрямованість та передбачає всебічну підготовку майбутнього перекладача-арабіста для подальшого професійного удосконалення володіння арабською мовою. Завдання курсу: увести майбутнього перекладача в русло загальнотеоретичних понять і вимог, що необхідні

як підгрунття в підготовці власне перекладачів; спрямувати студентів на свідоме вивчення і засвоєння програмного матеріалу й на глибоке усвідомлення ролі фаху перекладача; привчити студентів ставитися до вивчення всіх аспектів мови як до обов'язкової і необхідної праці без чого взагалі неможлива підготовка кваліфікованого перекладача; познайомити студентів з перекладацькою термінологією, її значенням і сферами вживання; продемонструвати на конкретних прикладах важливість праці перекладача над перекладом під час вирішення різних економічних і політичних / державних справ тощо. Враховуючи необхідність поглибленого вивчення мови програма передбачає інтенсивний метод викладання матеріалу.

Зміст навчальної дисципліни розрахований на два семестри, розкривається в двох модулях:

Модуль 1.:

- Змістовий модуль 1. Особливості перекладу текстів різної жанрово-стилістичної спрямованості (кількість тем – 4).

Модуль 2.:

- Змістовий модуль 1. Особливості перекладу спеціальних текстів. (кількість тем – 3).

Тривалість:

VII семестр: 4 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 4 години на тиждень.

VIII семестр: 3 кредити ЄКТС, 10 тижнів, 4 годин на тиждень.

Оцінювання:

VII семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 модульна контрольна робота, підсумковий семестровий контроль – залік.

VIII семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 модульна контрольна робота, підсумковий семестровий контроль – іспит.

5. Завдання (навчальні цілі):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- систематизувати та поглибити знання про особливості перекладу сучасних арабської і української мов;
- застосовувати отримані теоретичні знання з теорії перекладу в практичній діяльності;
- розуміти різноманітні перекладацькі трансформаційні моделі у зв'язному мовленні та розкривати їх інформаційне значення;
- ефективно і гнучко використовувати знання, навички та вміння при перекладі арабською мовою.

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою;
- **ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- **ЗК 12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

фахових компетентностей (ФК):

- **ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

- **ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- **ФК 6.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- **ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- **ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- **ФК 11.** Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- **ФК 14.** Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з арабської, другої східної та західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.

предметних компетентностей:

- здатність демонструвати теоретичні знання з перекладознавства;
- здатність враховувати міжмовні розбіжності на рівні системи, норми та узусу, долати явища інтерференції в процесі перекладу та на етапі само редагування;
- професійні знання й уміння, необхідні для створення повного й адекватного письмового та усного перекладу текстів різних жанрів і стилів;
- здатність здійснювати доперекладацький аналіз текстів різних жанрів та стилів;
- розуміння сутності перекладу як комунікативної діяльності, орієнтоване на міжмовне і міжкультурне посередництво у різних суспільних сферах діяльності, знання його видів і типів.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати теоретичні основи перекладознавства та методології перекладу, необхідні для створення адекватного перекладу	Пояснення, бесіда, розповідь, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, підготовка тематичного вокабуляру, поточне усне і письмове опитування, письмова самостійна робота, МКР, залік, іспит.
1.2.	Знати лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості арабомовних текстів різних функціональних стилів, типову термінологічну лексику, мовні кліше (штампи) та граматичні конструкції газетно-публіцистичних, офіційно-ділових та наукових текстів.	Пояснення, бесіда, розповідь, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, підготовка тематичного вокабуляру, поточне усне і письмове опитування, письмова самостійна робота, МКР, залік, іспит.
1.3.	Знати основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу. Знати лексикологічні, лексико-граматичні, семантичні і синтаксичні/структурні аспекти перекладу.	Пояснення, бесіда, розповідь, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, підготовка тематичного вокабуляру, поточне усне і письмове опитування, письмова самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2. Вміти:			
2.1.	Вміти аналізувати текст оригіналу, застосовувати перекладацькі стратегії, презентувати текст перекладу (включаючи його розташування на сторінці), працювати з документацією, застосовувати термінологію.	Пояснення, бесіда, розповідь, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, підготовка тематичного вокабуляру, поточне усне і письмове опитування, письмова самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.2.	Вміти користуватися усіма видами лексикографічних, наукових і довідкових джерел для забезпечення високої якості перекладу текстів, що належать до різних функціональних стилів.	Пояснення, бесіда, розповідь, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, підготовка тематичного вокабуляру, поточне усне і письмове опитування, письмова самостійна робота, МКР, залік, іспит.
2.3.	Вміти застосовувати лексико-граматичні трансформації у процесі перекладу.	Пояснення, бесіда, розповідь, демонстрація, практична	Тестування, підготовка тематичного вокабуляру, поточне

		робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	усне і письмове опитування, письмова самостійна робота, МКР, залік, іспит.
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусій під час обговорення питань методології усного та письмового перекладу.	Пояснення, бесіда, розповідь, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, підготовка тематичного вокабуляру, поточне усне і письмове опитування, письмова самостійна робота, МКР, залік, іспит.
4. Автономність та відповідальність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і роботи в команді	Пояснення, бесіда, розповідь, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод.	Тестування, підготовка тематичного вокабуляру, поточне усне і письмове опитування, письмова самостійна робота, МКР, залік, іспит.

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)							
	1.1.	1.2.	1.3.	2.1.	2.2.	2.3.	3.	4.
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.		+	+		+		+	+
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.			+		+	+		+
ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.			+					+
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.			+		+			+
ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.					+			+
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.				+		+		+
ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+		+		+			+
ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	+	+	+		+	+		+
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	+		+		+	+		+
ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.		+	+		+		+	+
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	+		+	+	+			+
ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.	+	+	+		+			+
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.		+		+		+	+	+
ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.				+			+	+
ПРН 20. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм арабської мови на рівні B2, другої східної мови на рівні A2, західноєвропейської мови на рівні B2 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.	+		+					+
ПРН 21. Демонструвати системне знання принципів професійної діяльності перекладача, основних аспектів перекладознавчої галузі, основних проблем та етапів розвитку перекладознавства, загальних і часткових теорій перекладу, категорій і видів перекладу з арабської, другої східної та західноєвропейської мов.	+	+	+			+		+
ПРН 22. Здійснювати науковий аналіз мовного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення у процесі практичної діяльності, виконувати переклади різножанрових текстів з арабської, другої східної, західноєвропейської мови і навпаки.	+	+	+		+			+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік (VII семестр)	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
	Разом:	100

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит (VIII семестр)	1. Аудиторна та самостійна позааудиторна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
	3. Іспит	30
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: залік (VII семестр), іспит (VIII семестр);
- умови допуску до заліку/іспиту: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів IV курсу першого (бакалаврського) рівня з навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, перекази, бесіди, діалоги, полілоги, письмовий, реферативний та усний переклад текстів, прослуховування фонограм тощо.	вивчення окремих тем та окремих питань за рекомендованою навчальною літературою, огляд літературних джерел за вказівкою викладача, підготовка до виконання практичних робіт, підготовка до контрольної роботи та тестування.	лексичні, граматичні тести, диктанти-переклади, контрольні письмові роботи тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)» для студентів IV курсу першого (бакалаврського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження

на **10**¹. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтової відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0 балів**.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (від 0 до 10). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **5³**.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з практичних мовних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти з кожної практичної мовної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними всього навчального матеріалу, що входить до кожного модуля: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи.

Критерії оцінювання кожного із завдань, а також всієї МКР (її письмової і усної частин) фіксуються безпосередньо в модульній контрольній роботі. МКР затверджуються на засіданні кафедри й оформляються належним чином іноземною мовою, що вивчається.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету в установлений в Університеті період. На контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки рівня володіння студентами всіма видами мовленнєвої діяльності, рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу та вмінь говоріння.

Структура модульної контрольної роботи з практичних мовних дисциплін. Зміст МКР з практичної дисципліни регламентується на засіданні кафедри східної і слов'янської філології. За рішенням кафедри МКР з практичних мовних дисциплін виконується в письмовій або в письмовій та усній формі та передбачає перевірку:

- рівня володіння студентами такими видами мовленнєвої діяльності: говоріння; аудіювання; читання; письмо; медіація або переклад;
- рівня сформованості навичок вживання мовного матеріалу: лексичного; фонетичного; граматичного.

Помилки в модульній контрольній роботі не виправляються. Викладач лише підкреслює їх, зазначаючи на полях тип помилки: фактична, орфографічна, граматична, лексична, стилістична тощо.

Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить **6,3**, з округленням до цілого числа – **6**. Цю оцінку множимо на **5**: **6x5=30**. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі **заліку** (VII семестр):

відмінно	– 50 балів;
добре	– 40 балів;
задовільно	– 30 балів;
незадовільно	– 20 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі **іспиту** (VIII семестр):

відмінно	– 20 балів;
добре	– 16 балів;
задовільно	– 12 балів;
незадовільно	– 8 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (*максимум 50 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і *максимум 20 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної системи, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – залік (VII семестр)

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100	– A	} Зараховано
82 – 89	– B	
75 – 81	– C	
66 – 74	– D	
60 – 65	– E	
59 балів і нижче	– FX	Не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і, в разі успішного складання, їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому / їй незалежно від набраного семестрового рейтингового бала у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Дисципліни за вибором, інші навчальні дисципліни, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням студентами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння студентами всього програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Кожне питання МКР може оцінюватися у 4-бальній шкалі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)); 0 балів неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня. Потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на коефіцієнт 20. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100	–	A	}	Зараховано
82 – 89	–	B		
75 – 81	–	C		
66 – 74	–	D		
60 – 65	–	E		
59 балів і нижче	–	FX		Не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу).

Підсумкове оцінювання – іспит (VIII семестр)

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «**відмінно**», за шкалою ЄКТС – **A**. Підсумковий рейтинговий бал виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

Екзамен може відбуватися в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

відмінно	– 30 балів;
добре	– 23 бали;
задовільно	– 18 балів;
незадовільно	– 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента.	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР).	20

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	Задовільно
60 – 65	E	
1 – 59	FX	Незадовільно

Якщо студент на екзамені з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («**відмінно**» («5»), «**добре**» («4»), «**задовільно**» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **E**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Критерії оцінювання відповіді на іспиті

Іспит відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

Відмінно – 30 балів – виставляється за бездоганну, повну, ґрунтовну, безпомилкову відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам;

Добре – 23 бали – виставляється за повну, ґрунтовну, відповідь, вияв власної думки, творчість при перекладі лексичних одиниць, відповідність усного та писемного мовлення наявним мовним стандартам; однак студент припускається певних лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущені певні неточності у відповіді;

Задовільно – 18 балів – виставляється за умови розкриття завдання, але неповну, неточну відповідь, за продемонстрований недостатній рівень обґрунтованості, самостійності, творчого підходу у вирішенні проблеми; студент припускається багатьох стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, або допущено багато неточностей у запропонованих завданнях;

Незадовільно – 0 балів – виставляються за умови невідповідності змісту виконаної роботи запропонованим завданням; за низький рівень виконання практичного завдання із допущенням неточностей, невідповідностей, наявністю грубих стилістичних, лексичних, фонетичних або граматичних помилок, поверховість та відсутність творчого підходу у виконанні завдань; за фрагментарну відповідь із грубими помилками та неточностями.

Якщо студент на іспиті з навчальної дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Якщо студент на іспиті з навчальної дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним і практичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються у листопаді / березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. *Модульна контрольна робота* – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку (VII семестр), і максимум 20 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі іспиту (VIII семестр). МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи *підсумкового* контролю – залік (VII семестри) та іспит (VIII семестр), який відбувається в усній формі, письмовій формі або складатися з письмової та усної частин формі.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за *дистанційною формою* навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін⁴.

⁴ <http://surl.li/cxvmy>

8.3. Шкала відповідності оцінок:

Залік (VII семестр):

Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

ЗАРАХОВАНО

НЕ ЗАРАХОВАНО

Іспит (VIII семестр):

Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумковий рейтинговий бал
Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	усього	денна форма					усього	заочна форма				
		л	п	лаб	Інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Семестр VII. Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Особливості перекладу текстів різної жанрово-стилістичної спрямованості.												
Тема 1. Переклад засобів масової інформації. Випуски новин, газетні статті.	29		16			13						
Тема 2. Переклад текстів соціально-економічної тематики.	29		16			13						
Тема 3. Переклад юридичних текстів.	29		16			13						
Тема 4. Особливості перекладу текстів релігійного характеру.	31		18			13						
Усього за змістовий модуль 1	118		66			52						
МКР №1	2		2									
Усього за модуль 1	120		68			52						
Семестр VIII. Модуль 2.												
Змістовий модуль 1. Особливості перекладу спеціальних текстів.												
Тема 1. Граматичні проблеми перекладу текстів наукового стилю.	28		12			16						
Тема 2. Варіативність перекладу текстів різних галузей науки і техніки.	30		14			16						
Тема 3. Особливості машинного перекладу.	30		12			18						
Усього за змістовий модуль 1	88		38			50						
МКР №2	2		2									
Усього за модуль 2	90		40			50						

Усього годин	210	108		102					
--------------	-----	-----	--	-----	--	--	--	--	--

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

- Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*: Центр навчальної літератури.
- Коптілов, В. В. (2002). *Теорія і практика перекладу*: Навчальний посібник. Київ: Юніверс.
- Корунець, І. В. (2001). *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)*: Підручник. Вінниця: «Нова Книга».
- Корунець, І. В. (2008). *Вступ до перекладознавства*: Підручник. Вінниця: «Нова книга».
- Литвин, І. М. (2013). *Перекладознавство*: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко».
- Advancing Arabic Language Teaching and Learning: A Path to Reducing Learning Poverty in MENA*. (2021). International Bank for Reconstruction and Development.
- Ahmad Abdelmoneim Youssef Masry Zidan (2015). *A Linguistic Analysis of Some Problems of Arabic-English Translation of Legal Texts, with Special Reference to Contracts*. Cambridge Scholars Publishing.
- Almanna, A. (2016). *The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic*. London and New York: Routledge.
- Hassan, B. A. (2014). *Between English and Arabic: A practical course in translation*. New castle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
- Hanem El-Farahaty. (2015). *Arabic – English –Arabic Legal Translation*. Routledge Taylor&Francis Group.
- Howard D. Rowland. (2008). *Let's read the Arabic Newspapers*. International Book Cente, Inc.
- Mahmoud Altarabin. (2021). *The Routledge course on media, legal and technical translation. English –Arabic – English*. Routledge Taylor&Francis Group.
- ناريمان نانلي الورافي عباس أحمد التونسي (2005). *عربية وسائل الإعلام. الجزء الثاني. معهد اللغة العربية الجامعة الأمريكية بالقاهرة*.

Додаткова:

- Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). *Термінологія та переклад*: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга».
- Кальниченко, О. А., Подміногін, В. О. (2005). *Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи*: Навчальний посібник. Харків: Вид-во НУА.
- Колодій, Б. М. (2021). *Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування*: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури.
- Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). *Світ усного перекладу*. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга».
- Сівков І.В., Субх М.А., Хоміцька О.Г. (2009). *Сучасний українсько-арабський словник*. Київ: Київський університет.
- Сівков І.В. (2008) *Теоретичні питання дослідження суспільно-політичної і юридичної лексики сучасної арабської літературної мови*. Навчальний посібник. Київ.
- Сівков І.В. (2008). *Арабсько-український словник суспільно-політичної термінології*. Київ: Альфа.
- Субх А., Кочержинський Ю. (2009). *Сучасний українсько-арабський словник*. Київ: Київський університет.
- A pocket dictionary of Economics and commerce. English – Arabic, Arabic – English* (2002). Librairie du Liban: The dictionaries Department.
- Daniel Newman. (2007). *Arabic-English Thematic Lexicon*. Routledge Taylor&Francis Group.
- Dardonah, M. (2017). *Sentence structure in news headlines in Arabic newspapers [Arabic]*. Al-Aqsa University Journal, 21 (1), 34–60.

Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), *Language, discourse and translation in the West and Middle East* (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- <http://www.nbuv.gov.ua/node/422>
- Телеканал «аль-Джазіра» [News | Today's latest from Al Jazeera](#)
- Портал новин [أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا \(arab.com.ua\)](#)
- Бібліотека арабської літератури [Library of Arabic Literature](#)
- Журнал арабської літератури [أخبار أوكرانيا بالعربية | أخبار أوكرانيا \(arab.com.ua\)](#)
- [nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي \(neelwafurat.com\)](#)
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
- Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/CZo0kp9>
- Інституційний депозитарій: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <http://eastphil.knlu.edu.ua/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/rZo169p>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

- 1) Центр арабської мови і культури, ауд. 601 (47,1 кв. м.), навчальний корпус № 3.
 - Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна
 - Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою
 - Моторизований екран Grandview
 - Акустична система Genius SP-HF180
 - Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P
- 2) Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури (900 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).
- 3) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.